

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

วิสัยทัศน์

- ◆ เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการนโยบายและแผนพลังงานของประเทศ ที่ตั้งมั่นในหลักการ คำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- ◆ มีการดำเนินการที่โปร่งใส เน้นการมีส่วนร่วม และเป็นเครือข่าย
- ◆ เป็นองค์กรเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและสากล

พันธกิจ

- ◆ พัฒนานโยบาย แผน และมาตรการด้านพลังงาน
- ◆ ประสานงานการนำนโยบายพลังงานไปสู่การปฏิบัติ
- ◆ ติดตามประเมินผลการพัฒนาพลังงานของประเทศ
- ◆ เสริมสร้างความร่วมมือกับนานาชาติ ในการจัดการ พัฒนา และส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

- ◆ เพื่อให้ประเทศไทยมีพลังงานใช้อย่างพอเพียง มั่นคงทั่วถึงในระดับราคาที่เหมาะสม
- ◆ เพื่อให้ประเทศไทยมีการใช้และอนุรักษ์พลังงานอย่างรู้ค่าเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
- ◆ เพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์

- ◆ การพัฒนานโยบายการจัดหาพลังงาน
- ◆ การพัฒนานโยบายการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมการแข่งขัน
- ◆ การพัฒนานโยบายราคาพลังงาน
- ◆ การพัฒนานโยบายการอนุรักษ์พลังงาน
- ◆ การพัฒนานโยบายด้านพลังงานหมุนเวียน
- ◆ การพัฒนานโยบายสิ่งแวดล้อมพลังงาน
- ◆ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาสังคมในกระบวนการกำหนดนโยบาย
- ◆ การเผยแพร่และให้บริการข้อมูลพลังงาน
- ◆ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

ภารกิจหลัก

ก่อนการปฏิรูประบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีภารกิจหลักตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ.2535 พระราชกำหนด แก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 และพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 รวม 3 ฉบับ ดังนี้

หลังจากการปฏิรูประบบราชการ มีการออกพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 พระราชกฤษฎีกาการโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน พ.ศ. 2545 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 จ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้เปลี่ยนสังกัดและชื่อหน่วยงานใหม่ เป็น **สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) สังกัดกระทรวงพลังงาน** แต่ยังคงปฏิบัติภารกิจหลักตามพระราชบัญญัติทั้ง 3 ฉบับอยู่ ซึ่งสามารถสรุปภารกิจตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ได้ดังนี้

● ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535

สนพ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
- 2) ติดตาม ประเมินผล และเป็นศูนย์ประสานและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ
- 3) เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านพลังงานวิเคราะห์แนวโน้ม และประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเพื่อจัดทำข้อเสนอ นโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ และเผยแพร่สถิติที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน
- 4) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมอบหมาย

นอกจากนั้น สนพ.ยังปฏิบัติภารกิจตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) รวมทั้งเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ที่แต่งตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเป็นประธานและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยทำหน้าที่ช่วยกลั่นกรองงานที่เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาพลังงานต่างๆ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

- **ตามพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2516**

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2516 ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีอย่างกว้างขวางในการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง สนพ. เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพลังงาน ซึ่งต้องเสนอแนะนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับราคาน้ำมันและกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และประสานงานการปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดดังกล่าว ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา คือ กฎหมายที่ใช้ในการกำหนดราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และในการจัดตั้งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น สนพ. จึงมีหน้าที่โดยตรงในการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

- **ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.2535**

ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ กพข. เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงาน ไว้ในกฎหมายดังกล่าว สนพ.ในฐานะสำนักเลขานุการของ กพข. จึงมีหน้าที่ในการเสนอแนะและประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน โดยเฉพาะการเสนอแนะนโยบาย แผนงาน และมาตรการด้านการอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งการบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการให้สิ่งจูงใจ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ หรือเพื่อให้มีการผลิตเครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการใช้พลังงานสูง หรือเพื่อส่งเสริมด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านการอนุรักษ์พลังงาน และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน ตลอดจนการส่งเสริมการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานใหม่

- **กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน พ.ศ.2545**

ให้ สนพ. มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผน รวมทั้งมาตรการทางด้านพลังงาน เพื่อให้ประเทศมีพลังงานใช้อย่างเหมาะสม พอเพียง มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาการพลังงานของประเทศ
2. กำหนดมาตรการด้านการอนุรักษ์พลังงานและกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
3. กำหนดมาตรการแก้ไขป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง
4. ประสาน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนบริหารและพัฒนาพลังงาน
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่กระทรวง หรือรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อพิจารณาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ภารกิจ ทิศทางการดำเนินงาน ขอบข่ายงานและโครงสร้างองค์การ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ในช่วงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าปัจจุบัน สนพ. มีกลุ่มภารกิจที่สามารถจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. **ภารกิจหลัก** ได้แก่ ภารกิจ ตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และภารกิจหลักตามกฎหมาย
2. **ภารกิจรอง** ได้แก่ ภารกิจที่นอกเหนือจากภารกิจหลัก ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี หรือกระทรวงพลังงาน
3. **ภารกิจสนับสนุน** ได้แก่ ภารกิจที่เป็นกลุ่มพัฒนาระบบบริหารและฝ่ายอำนวยการของสำนักงาน

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)

โอกาส <ul style="list-style-type: none">■ การเสนอแนะนโยบายพลังงานที่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ■ การเสนอแนะนโยบายที่เป็นจุดเน้นของรัฐบาล■ การปฏิรูประบบบริหารราชการ■ การเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการกำหนดนโยบายพลังงาน■ การรวมกลุ่มประเทศในภูมิภาคให้เกิดความร่วมมือด้านพลังงาน	จุดแข็ง <ul style="list-style-type: none">■ มีความพร้อมของเครื่องมือและสถานที่■ บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีความพร้อมในการดำเนินงาน■ มีแหล่งงบประมาณพอเพียงในการปฏิบัติการกิจ■ ระบบ IT มีประสิทธิภาพ
ภัยคุกคาม <ul style="list-style-type: none">■ การจัดโครงสร้างกระทรวงและการแบ่งงานที่ยังไม่ชัดเจน■ การต่อต้านของประชาชนที่มีต่อนโยบายพลังงานบางเรื่อง■ นโยบายด้านการเมือง■ ปัญหาสิ่งแวดล้อมทำให้การบริหารจัดการด้านพลังงานยุ่งยากขึ้น■ ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายด้านพลังงาน	จุดอ่อน <ul style="list-style-type: none">■ ภาวะการนำมีปัญหา การประสานงาน การทำงานเป็นทีมยังมีน้อย■ โครงสร้างไม่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน■ ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน■ ขาดการวิจัยเชิงนโยบายและการเสนอแนะนโยบายใหม่ๆ■ เจ้าหน้าที่ขาดจิตสำนึกในเรื่องของการประหยัด■ การวัดและประเมินผลไม่ชัดเจน

เป้าประสงค์และตัวชี้วัดผลงาน

1. เพื่อให้ประเทศไทยมีพลังงานใช้อย่างพอเพียง มั่นคง ทั่วถึงในระดับราคาที่เหมาะสม	อัตราความขาดแคลนพลังงาน (ร้อยละ) มีระบบสำรองน้ำมันทางยุทธศาสตร์ในปี 2548 (ร้อยละ) ระดับกำลังการผลิตสำรองไฟฟ้าต่ำสุด (ไม่น้อยกว่าร้อยละ)
2. เพื่อให้ประเทศไทยมีการใช้และอนุรักษ์พลังงานอย่าง รู้ค่าเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน	จำนวนพลังงานที่ประหยัดได้ (ktoe) จำนวนพลังงานทดแทนที่เพิ่มขึ้น (ktoe)
3. เพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	สัดส่วนการบริโภคพลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลผลิตมวลรวม ภายในประเทศ (Energy Intensity) (toe/ล้านบาท) Energy Elasticity เป็น 1: 1 ภายใน 5 ปี

อัตรานุคลากร และงบประมาณ 2548

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

- จำนวนข้าราชการ	85	อัตรา
- จำนวนลูกจ้างประจำ	10	อัตรา
- จำนวนข้าราชการบำนาญ	7	อัตรา

งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2548

- งบบุคลากร	17,403,200.00	บาท
- งบดำเนินการ	12,568,700.00	บาท
- งบลงทุน	1,596,000.00	บาท
รวม	31,567,900.00	บาท